

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna štečilka „Bodeče Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon štečilka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna štečilka „Bodeče Neža“.

Uredništvo in upravništvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Napadalci.

Trst, 6. maja 1914.

Zadnja seja tržaškega občinskega sveta je ponovno pokazala primorsko italijanstvo v celi nagoti. Dosedanje (dovolimo si izraz) „izvnanrednosti“ so postale primorskim Italijanom običaji, ki se ga ne morejo iznebiti niti v trenutkih, ko bi morali pokazati svojo resnost in mirno razpravljanje.

Ogenj je to. Ogenj, ki ga neti Italija. Ogenj, zaradi katerega pokajo po tržaških ulicah ob slovenskih manifestacijah strelji iz samokresov, ogenj, zaradi katerega se podtikajo slovenskim poslopjem petarde, ogenj, zaradi katerega frči v slovenske glave kamenje iz za skrivitih krajev. To vse so posledice podpiranja in denarja, ki prihaja čez mejo, to so srebrniki, s katerimi se ima kupiti avstrijski Trst.

V času, ko bije slovenski proletarijat v Trstu za svojo eksistenco boj do skrajnosti, je najvišje vzklikala njegova narodna zavest. Ne pustimo se teptati! Tisočletno je naše hlapčevstvo, in če so bile vezi šibke do včeraj, jih je danes okrepila jugoslovanska misel, spoilita je meščana z delavcem, inteligentom, dljakom. Vse stanovske vrste vedo, da je boj naš edini izhod v teh časih in zato so se strnile v skupno falango.

Ne moremo reči, da smo občutili kdaj poprej tako živo pravice. Boj, izpodirvanje, ubijanje našega človeka — to nam je odprlo v velikem spoznanju oči. In tako se je zgodilo, da koraka danes socialno vprašanje vstric za narodnostjo.

Delavski praznik je bila proslava prvega majnika. Praznik počivanja, praznik presekanje usunjenosti, ki nas priklope danzadnem k teptanosti. Slovenski proletarec je to občutil in spoznal. In — kdo se ne bojuje, kadar gre za njegovo življenje?

Tesno je združeno naše stanovsko in narodno vprašanje. In to je ravno zavest, ki nas dviga, zavest, ki ima za posledico tako silno naraščanje Slovenstva v Trstu. Široke so naše vrste, in če nam kdo ponuja boj, ga sprejemamo. Ker vemo, da moramo odbiti tudi najhujši napad.

Napada se nas. Po ulicah, v javnih lokalih in celo v mestnem svetu. Mirnih oči gledamo to tlačeno slovenske moči v Trstu. Pride pa dan — in tega smo gotovi — ko se ne bo treba v Trstu bati Slovence za eksistenco zaradi njegove narodne zavesti. Hude čase bomo še pretrpeli med tem. Kajti mora pasti odločitev — in ta bo zmaga za nas. V Trstu so od leta do leta bližje ogrožena, in mi čutimo to vročino, ki

nam vzbuja v žilah pogum. Mirni smo in čakamo.

Ne pustimo se pa izzivati! Italijani imajo pristo roko, imajo napadalne organizacije in vlada k vsemu temu lepo molči. Tako nas izzivajo. In kaj pravijo k temu Berchtoldova poročila v Opatiji? Zastonj ne bo odprta Avstro-Ogrski pot v Cilicijo! Vemo, da smo daritvene živali mi, Jugoslovani.

Tako se je vsaj reklo, in ni vzroka za drugačne pomisleke. Mi, torej. Za življenje nam gre — Italijani in Švabi derejo proti nam, mi pa stojimo proti obem kakor mogočen zid ob Adriji. Pride dan, ko bo treba odločitve. In Trst hočemo, Trst bomo imeli! Na tisoče žrtve bo, predno ga izvojujemo, toda izvojevati ga moramo!

Po zadnjih dogodkih sodeč, je ta čas blizu. Predznaki tega boja so dandanaš mogočnejši kakor so bili zadnja leta. Odločitve dan se bliža in mi smo nanjo pripravljeni!

Glasovi iz Slov. Bistrice.

V odgovor na napade in hujskarije advokata dr. Janeschitza opozarjamo našo javnost na neko zadevo, s katero se je naše časopisje lani obširno bavilo in prineslo o nji sledeče poročilo iz Slovenske Bistrice:

Da rešimo naše mesto gnile nemške mrhovine in nesnage, ki smrdi do nebes in do pekla, vzeli smo v roko debelo gorjačo, krepko udarili in izborni zadeli. Ni nam žal. Med „Turki“ povzročil je naš udarec nenavadno razburjenje. V svojem časopisu zlihi so cele golide smrdljive nemškutarske gnojnice na Slovence ter jim dali vse mogoče in nemogoče primke, kolikor se jih je pač moglo poročiti v pulit glavni nemškega dopisnika. In kakaj? Zato ker smo brezvestni sodrgi zabrusili v obraz — bridko resnico. Mi ostanemo mirni v prepričanju, da bodo smrad na nas izlite gnojnice volali nemčurji sami. Očitajo nam, da o c. kr. davčnem oficijalu Fekony nismo mogli v svojem dopisu navesti niti enega resničnega dejstva. Premalo jasno smo torej nemčurjem orisali „delovanje“ c. kr. davčnega uradnika Fekony in zato jim hočemo danes bolj temeljito raztolmačiti svoje mnenje: dokler je bilo naše ljudstvo politično in narodno nezavedno in mlačno, so se c. kr. uradniki na slovenskih tleh lahko vdinjali najstrupenejši nemškutarski agitaciji in hujskariji in vse je šlo gladko, kar je dandanes nemogoče. C. kr. davčni

oficijal Fekonya je odbornik Südmarkine podružnice v Slovenski Bistrici in tajnik takozvanega „südmarkinega naseljevnega odseka“. On je torej kot c. kr. davčni uradnik po veliki večini slovenskega okraja izvršujoč član onega društva, ki ima v svojem programu brezobziren boj na nož slovenskemu ljudstvu.

C. kr. davčni oficijal Fekonya zanemarja le svoje uradne ure ter se ga je med istimi pogostokrat videlo izven urada.

C. kr. davčni oficijal Fekonya je nekoč v veliki družbi v nekem bistriškem javnem lokalu brez vsakega ugovora vtaknil v žep očitane, da je falot, lopov, čeravno so ga navzoči gostje pozivljali, da naj na tako očitane reagira s tožbo, ni ugovarjal, a tudi ni tožil, temveč jo odkuril kakor pes, ki se ga z vodo polije.

C. kr. davčni oficijal Fekonya je oznanjeval boj kot domačemu slovenskemu obrtniku iz golega narodnega šovinizma in sovraštva.

To so neovrgljiva dejstva, ki jih prinašamo danes. Da pa naši „Turki“ ne bodo mogli reči, da se z zaštevjanjem dejstev obotavljamo, pa jim bomo v eni prihodnjih števil postregli še z lepšo, večjo porcijo. C. kr. davčni oficijal Fekonya pa se naj zahvali za vso naklonjenost, katero mu izkazujemo v zadnjem času, onemu prenapetemu nemškutarskemu ošabnežu, ki se tako predrzno šopiri v nemškotacionalnem časopisu. Dopisnik, ki v nemškem časopisu rolni kakor razburjena hišena, nam je prav dobro znan in ga bomo za naprej bolj in bolj vzeli pod lupo. Advokat dr. Janeschitz (Janežič), ki živi od Slovencev, je menda nedavno pri „Neuboldu“ povodom generalne spovedi naših nemčurjev po patru Almerju iz Velikoveca na Koroskem s povzdignjenim glasom pridigal boj kot proti vsemu, kar je slovenskega. Pomilovalno smo se smejali, ko smo o tem izvedeli in naša sodba je bila: Infamen in nesramen ošabnež, ki tako bestialno govori o onih, od katerih živi. Dopisniku nemških časopisov budi za danes povedano, da bomo šli svojo pot naprej in neusmiljeno bicali vse od prvega do zadnjega, naj si so prizadeji c. kr. uradniki ali celo naš „dični Siegfried“, z oguljenim mečem.

Dodatno k temu dopisu, katerega smo, kakor rečeno, prinesli kot odgovor na napade dr. Janeschitza, nam iz Slovenske Bistrice poročajo še to-le: Pred leti so začeli nemškutariji v onih občinah, kjer so bili v manjšini, umetno pomnoževati volilce tretjega razreda s parcelacijami zemljiških parcel. Oblasti so bile v mnogih takih slučajih obremenjene z ogromnim delom in razdelitev zemljiškega davka bila jim je zelo

otežkočena. Zato so finančne oblasti parcelacije, ki se niso izvršile iz gospodarskih, ampak zgolj iz političnih ozirov, pogostoma preprečile in razveljavile. V Slovenski Bistrici pa je sedaj c. kr. davčni oficijal Fekonya, ki je kot davčni uradnik podrejen c. kr. deželnemu finančnemu ravnateljstvu v Gradcu, parcelo, ki niti tri četrta orala ne meri, razdelil na pet neznatnih kosov in posamezne kose prodal peterim različnim osebam, katerih bivališče, stan in poslaste razmere nam dokazujejo, da se ta parcelacija ni izvršila iz gospodarskih ozirov, ampak iz političnih vzrokov. Proti temu volilnemu manevriranju c. kr. uradnika vložili so Slovenci pritožbo na c. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu, c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru in na razvidni urad zemljiškega katastra v Mariboru v prepričanju, da bodo meročajni krogi c. kr. davčnega oficijala primerno podučili in mu glasno natrobili v uho, da on v Slovenski Bistrici ni uradnik kake südmarkine parcelne banke, ampak c. kr. uradnik po pretežni večini slovenskega okraja in da mora kot tak opustiti vsako gonjo proti Slovincem in v prvi vrsti upoštevati dolžbe oblasti, katerim je sam kot uradnik podrejen.

Za župana v Slov. Bistrici je bil 6. t. m. enoglasno izvoljen dr. Max Murmayr. Po izvolitvi je obljubil, da se bo potrudil, da ohrani svoje rodno mesto nemško in da bo stopal po isti poti, kakor njegov predhodnik Stiger. Mi povemo že sedaj, da se bomo borili za svoje slovenske pravice, ki nam gredo po zakonu. Več jutri.

Slovenska zemlja.

TRNOVO PRI ILIRSKI BISTRICI.

Sedaj, ko se bližajo na Notranjskem državnozbornske dopolnilne volitve, letajo kaplani cele dneve in noči okoli volilcev ter besno agitirajo. — Pa menda ni nikjer tako fanatičnih kaplanov, kakor jih imamo v Trnovem. Imenujeta se: Dolenc in Zganjar. — Ta dva hudobna pticka najbrž nista s svojim samskim stanom nič kaj zadovoljna, ker si iščeta tudi takih zabav, ki so posebno duhovnikom pod smrtnim grehom najstrožje prepovedane. — Tako n. pr. se je kaplan Zganjar na svoji agitacijski turnerji po jablaniški občini ustavil tudi v neki hiši, kjer imajo brhko 18letno hčerko. Ker je dekle kaplančetu zelo ugajalo, je porabil monumentalno odsočnost njenih staršev v to, da je začel deklico kakor besen poljubljati, stiskati k sebi itd. A aenadista je stopil v sobo dekle-

tov oče in kaplan je stal pred njim kakor polt cucek. Kaplan je take slišal od očeta, da jih bo pomnil vse svoje življenje.

Pa tudi kaplan Dolenc ni v teh stvarih nič boljši! Kot katehet na ljudski šoli v Semberjah je pred par dnevi neko desetletno učenko zaradi nemirnosti kaznoval s tem, da jo je peljal v posebno sobo ter začel ubogo deklico tepsti s svojo golo orjaško roko po tistem delu telesa, kjer izgubi hrbet svoje pošteno ime. Kaj je hotel kaplan s tem doseči, si lahko vsak misli!

In taki ljudje hočejo biti naši voditelji?!? Stranujete se! — V nedeljo 3. t. m. pa sta kar pri obeh pridigah napadala naprednjake ter jih titulirala z najlepšimi priimki: brezverci, sleparji, nečistniki, skrunjevalci nedolžnosti itd. O, vi podli, podli hnavci!

RUŠE PRI MARIBORU.

Ze več časa opažamo razveseljiv pojav, da prireja naša slovenska srednješolska mladina iz Maribora po Spodnjem Štajerskem veselice. Gimnazijski prireditvi v Sl. Bistrici je sledila v nedeljo 3. maja igra učiteljskihnikov v Rušah »Graničarji« v korist »Dijaški kuhinje« v Mariboru. Priznavati moramo vsakemu njihov trud in namen: saj vse te igre kažejo, da naša mladina napreduje čvrsto in gotovo. — Otvoril je prireditvi orkester učiteljskihnikov, katerega moramo izreči priznanje, žal, da med komadi v premorih nismo zasledili nobene slovenske skladbe. Orkestrski točki je sledil pozdravni govor veleč. g. dr. A. Medveda, v katerem je v kratkih, a jedrnatih besedah orisal velevažnost sličnih dijaških prireditev. — Igra sama pa je vsekakor trajala predolgo, od 4. do pol 9. zvečer! Tudi bi bilo pri režiji malo več pazljivosti na mestu; tako pri bliskanju, zastorju in sceničnih situacijah; tudi posamezni igralci bi bili lahko bolj izvežbanji, saj znanje vlog še ni vse. Kulise, delo učiteljskihnikov samih, so bile naravnost izvrstne. Najbolj je ugajala igra Andreja, ki je s svojim izvrstnim in sigurnim nastopom in naravno neprisiljeno igro vzbujal občo zadovoljnost in priznanje. Posebno v ječi se nam je nudil ganljiv prizor Andreja Mace, malega Milka in Grga Kosiča. Zadnji je rešil svojo nalogo jako povoljno, vendar pa bi mu svetovali pri sličnih vlogah malo manj salonskega nastopa. Posebno njegovo petje je učinkovalo. Tudi Joco Bočič se je postavil: v kvar mu je bila slaba maska, kakor večini igralcev. Tako posebno pri Maci, ki je igrala sicer izbornu. Posebno se je odlikovala Karolina s svojo živo igro in učinkujočim petjem Dasi je

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

Tisti hip — dvorana se je izpraznila skoraj popolnoma — je videl Pardajan skozi zastor na vratih, kako je vstopilo troje ljudi. Takoj je spoznal onega, ki je prišel prvi: bil je Ortes, vikont d' Aspremon.

Ozrl se je nemirno po dvorani; zdelo se je, da išče z nejevoljo nekoga, ki ga še ni bilo tu. Trojica je sedla k mizi, ki jo je bil prepustil Pardajan, in eden izmed njih je rekel:

»Nekaj se je moralo pripetiti Krusé; drugače je vedno točen na sestankih.«

»Dobro!« je dejal Pardajan sam pri sebi. »Ti morje se menda niso sestali danes prvokrat.«

»Evo ga!« je dejal zdajci vikont, ki je sedel z obrazom proti vходу in je obračal vratom kabineta hrbet.

Zares je vstopil Krusé v tem trenutku. Hitel je k trojici in prisedel rekoč:

»Iz Luvra prihajam, zato sem se zamudil.«

»Ala!« je dejal Pezu in se zagrohotal sivo. »Saj res; vi občujete s tem našim takozvanim kraljem, s suhim Korletom.«

»Moram, vraga!« je rekel Krusé, »kaj pa hočem, saj sem njegov zlatar! Tudi njegov orožar sem, in pravkar sem mu prodal izpopolnjeno arkebuzo... eno teh arkebuz, ki upam, da jih poizkusimo v doglednem času!«

»In kaj pravi kralj?« je vprašal Ortes s prejšnjo nestrpnostjo.

»Kralj je samo za mir. Kralj hoče, da naj se objamemo! Katoliki in hugenotje, neverniki in zvesti služabniki Cerkve naj si prisežejo priateljstvo, bratovstvo, vzajemno pomoč in ljubezen. Kralj je poslal ekspresno pošto gospodu Kolinjskemu! Kralj je pisal gospe kraljici Navarski! Kralj hoče poročiti svojo sestro s Henrikom Bearnskim! To pravi kralj, gospoda!«

»Naj le pravi!« je zagodrnjal vikont. »Bomo že mi skrbeli, da bo pel kmalu drugačne litanije!«

Zdaj je povzel Krusé: »Toda vse to mi ne bi bilo ubranilo, priti pravočasno. Zadržalo me je to, da sem hotel videti konec čudnega, zanimivega, skoraj neverjetnega prizora, ki se je zgodil pravkar v samem Luvru.«

»Kakšen je bil ta prizor?« je dejal Kervij. »Povejte ga, in če je lep, ga dam opisati v eni izmed knjig, ki jih prodajam.«

»Hitite, Krusé,« je rekel vikont, »zakaj sporočiti vam moram markizova navodila.«

»Saj veste, da nisem klepetavec, je dejal Krusé. »Ljubša od besed so

mi dejanja. Če vam torej želim povedati svojo zgodbo, ni to niti v mojo lastno zabavo, niti zaradi Kervijevih knjig, marveč le zato, ker je zapleten v afero tudi naš veliki maršal, kakor boste videli kmalu...«

»Res so prišli klicati njegovo svetlost gospoda Danvilskega h kralju.«

»Ali veste, zakaj?« je povzel Krusé. »Korle je hotel spraviti Danvila in Monmoranskega ter pregovoriti sovražna brata, da bi se objela; saj vam pravim, da kraljiček kar gori za mir in spravo! Toda zdi se, da se je držal naš veliki maršal junaško... Gotovo je, da sta bila brata pri kralju, ki je bil odslovlj iz svojega kabineta vse ostale. Poslušal sem pri vratih in slišal parkrat glasno govorjenje, a to ni bilo bogve kaj. Zdajci pa pride kraljica Katarina in stopi v predsobo. Vojvoda Anževinski jo opozori, da daje kralj posebno avdijencijo; ona pa skomizgne z ramami in se nasmehne. Da ste videli tisti skomizgljaj in tisti nasmeh!... Kratkotomalo, ona vstopi in pusti vrata odprta. Približamo se vsi, Anžu, Oiz, Možiron, Kelus, Morever, Sen-Megren, razen nas pa še Nansee, ki ga je bila privedla kraljica z njegovimi stražniki vred. Kralj se razleži. Kraljica si pa ne da vsiliti molčanja, marveč pokaže s prstom na mladega moža, ki je spremiljal Monmoransija, ter ga obtoži izdajstva, žalivite veličanstva in nasilja proti vodovi Anževinskemu. Kralj

prebledi; bolje bi rekel, zarumeni. Ukaže, naj zagrabi Pardajana...«

»Kako! Pardajana!« je vzkliknil d' Aspremon in poskočil na svojem stolu.

Zdrznil se je tudi stari klativitez v svojem kabinetu; lahko si mislimo, kako je nastavl ušesa.

»Seveda!« je potrdil Krusé. »Pardajan, tako je ime mlademu človeku.«

»Ali, Pardajan je vendar star, dasi še čil in svež. Poznam ga, saj se imava biti.«

»Mlad je, gospod vikont, čisto mlad! Ah, Monmoransi ima preklancane ptice okrog sebe.«

»Ah, ne! Saj ni bil z Monmoransijem. Z Danvilom je bil. Vse ste napak videli in slišali.«

»Narobe, videl in slišal sem dobro. Kar pravite vi, je samo dokaz, da morata biti dva Pardajana. Vi poznate svojega, jaz pa svojega, in ne šele od danes. On je tisti, ki nam je pokvaril načrt tam pri Lesenem mostu... a dovolj o tem! z eno besedo, v trenutku, ko ukaže kralj aretirati Pardajana, planemo vsi nadenj, na čelu nam Kelus. Toda besnež zlo mi Kelusu meč, strga mu baret z glave, psuje še nekaj okrog sebe, naposled pa skoči skozi okno in izgine. Morever ustrela za njim, a ga ne zadene... gizdalni steko za njim z ene strani, Nausej in stražniki z druge strani... Iskali bodo mladega rokovalja, in primejo ga, kjer ga dobe, za to vam jamčim...«

Do tod je bil dospel Krusé v svoji povesti, ko so se zdajci odprla vrata velike kabineta in se je dvignila pred preplašenimi gosti postava starega Pardajana. Malce bled je bil in brki so mu štrleli, a nagovoril jih je smehljaje in s prevladujočim glasom:

»Dovolite, gospodje, da odidem. Spustite me mimo, mudi se mi!«

Zares mu je bila miza na poti.

»Gospod de Pardajan!« je vzkliknil Ortes d' Aspremon osuplo. Trojica meščanov je gledala starega vojnika kakor goveda novo lesa.

»Tak prostor, pri Pilatu! Saj vam pravim, da se mi mudi!«

Obenem, ko je zarenčal te besede, je brcnil Pardajan mizo z vso močjo; steklenice so se prevrnile, kozarci so zažvekotali. Hkrati pa je planil d' Aspremon bled od gneva k svojem meču, izdrl ga in zarjul:

»Ah, smrt božja, naj se vam mudi še tako, to žalitev mi poplačate na mestu!«

»Pazite, gospod,« je rekel Pardajan. »Moj meč je hud, kadar se mi mudi! Bodite pametni in preložite to reči!«

»Tako na mestu!« je kričal vikont. »Potegnite, gospod, ali pa vas naskočim neoboroženega!«

»Galantri niste, gospod Ortes vikont d' Aspremon! A naj bo! Samo,« je siknil Pardajan izmed zob, »kesali se boste bridko!«

(Dalje.)

bila maska Mileve premlada, smo vendar z odobravanjem sprejeli njen nastop. — Karikatura po vsem svojem igranju pa je bil Savo Cuič. V najbolj tragičnih nastopih je vzbujal s svojim skrajnim pretiravanjem salve smeha. Zakaj posnemati najbolj pretirane igrice in pretiravati nastope, ki se dajo rešiti z mirno in naravno igro povoljno? V dvorani je vladalo splošno ogorčenje nad takim nastopom! Ostale manjše vloge so se rešile še precej povoljno! Tudi pevski zbor je bil dober. Konečno jim svetujemo, da v bodoče ne igrajo na deželi tako dolgih mučnih in težavnih iger. — Po predstavi se je razvila v dvorani animirana zabava.

IZ ZAGORJA OB SAVI.

Spoštovani gospod urednik, prosim Vas, bodite toliko prijazni, ter povejte javnosti par vrstic v Vašem cenjenem listu, kaj in kako je gospodarstvo našega zagorskega župana. Slučajno mi je prišel v roke list, ki hvali na vso moč župana, ki pa ni vreden, po mojih mislih, piškavca oreha. Hočem navesti par slučajev. Postava iz leta 1868, dne 3. decembra dovoljuje vzeti v stavbinskih ali v drugih privatnih zadevah, ako gre 4 kilometre daleč 1 do 4 K, a on vzame kar 15 K iz občinske blagajne. Na vprašanje nekega odbornika, zakaj toliko vzame, je rekel, da je moral pri gospodih jesti. Moje mnenje je, ako odposlanec občine je in pije več nesejo dijete, naj je na svoje stroške, ne pa na stroške občine. Bil je drug slučaj ravno v istem kraju; šel je ali bolje rečeno, bil je poslan od župana, na ogled glede cementnega prahu, a je zopet dobil 8 K, a gotovo na povelje župana. (Priče na razpolago.) Ali je to vzorno gospodarstvo? Tudi te vprašam glede vrta, ki se govori, da je namenjen za novo šolo, ki je veljal čez 6000 K, a sedaj nese obresti 12 K letno. Ni mar to tudi vzorno gospodarstvo? Ta vrt je obljubil pokojni Medved, prejšnji gospodar tega posestva, šoli darovati. Kupil ga je za 800 K. A župan si je mislil: sedaj je ura, ko se lahko pride do kron. Res je to vzorno gospodarstvo, a ne za žepe vbojih davkoplačevalcev.

SELNICA OB DRAVI.

(S pošte.) Koliko profitira »srečen avstrijski državljani« od modernih poštних uredb, kot so expresne pošiljke itd. naj pojasni sledeči slučaj:

V ponedeljek 4. t. m. je dobila neka gospa F. expresno pismo, ki je bilo oddano v Ljubljani 3. t. m. in je došlo zvečer dne na končno postajo Ruše, kar je razvidno iz poštne pečata. Ker nočni vlaki v Rušah ne oddajajo poštних pošiljatev, je moralo pismo priti tlejak že ob 4 uri popoldne. To pošto odnese v Selnico poštna nosilka ob 6. uri zvečer in pride v Selnico okrog pol 7. zvečer. Ker stanuje prejemnica komaj 12 minut od poštnega urada bi pač vsakdo pričakoval, da ji bode pismo vročeno vsaj do pol 9. ure dop. naslednjega dne. Kaj še! Raznašalka pisem (ki pač stane varčno selniško poštarično mnogo manj kot zanesljiv, dober sel) jo srečno pripraja za ekspresnim pismom ob 1. uri popoldne, medtem ko je došlo navadno, istočasno v Ljubljani oddano pismo ob pol 1. popoldne.

Ljubi ljudje! Poslužujte se torej prav pridno te ugodne naprave; prilepite na pismo za 40 v znamk, plačajte 70 v dostavnine in sigurno dobite to »ekspresno pismo« pol ure pozneje, kot navadno, z 10 v frankirano pismo.

Kakor zvemo, se je stranka pritožila na pošto ravnateljstvo v Gradcu. Prav je tako! Upamo pa tudi, da bode isto poštaro na novo poučilo o njenih dolžnostih ter ji primerno podaljšalo njen visoki nemškutarski nos.

Štajersko.

C. kr. državni uradniki kot štajerski renegatov. Vedno česče opazamo v zadnjih letih, da pritežajo spodnjoštajerski renegatje k svojim takozvanim »dobrodelnim« prireditvam c. kr. državne uradnike in s prav posebnim preudarkom zlasti sodnike. Da so vse njih »dobrodelne« prireditve le plašč za zbiranje denarja, ki gre potem v potujočevalne namene, je seveda jasno, in dognano dovolj. Za vsako tako prireditev, ki je vrgla čisti prebitek, lahko dokažemo, da je šlo vsakokrat vsaj polovico denarja našima najstrupenejšima nasprotnikoma »Südmarki« in »Schulvereinu«. Vrh vsega si razdele vsako tako »dobrodelo« prireditev nemčurji zgolj le, v kolikor se tiče dela priprav in prirejanja zgolj le sami med seboj. Vsaka taka »dobrodela« prireditev ima torej k vsemu še namen, zatajevati slovenski ži-

velj. Ima torej tudi izrecno narodno politično ozadje. S tem, da se Slovence povsodi pusti v stran, se hoče nekako demonstrirati, da jih tam, koder se je kakšna prireditve uprizorila — sploh ni. Če se potem pokliče med se še c. kr. drž. uradnika, se s tem hoče dati tudi na zunaj celi narodno demonstrativni prireditvi samo še značilnejše lice. Da je temu res tako, je n. pr. pokazal zopet enkrat dovolj jasno zadnji »cvetlični dan« v Mariboru. Iz vedenja nemških cvetličaric napram Slovincem, je bilo več kot dovolj jasno, da se jih je svarilo pred Slovinci. Ker nacionalne taktičnosti pri naših narodnih nasprotnikih ni pričakovati, je iz tega jasno, da se je za vsako ceno hotelo preprečiti tudi najmanjši pogoj, ki bi morda Slovincem dali povod, svojo številnost v Mariboru javno pokazati. Seveda pri tem ne mislimo morda na kakšno narodno demonstracijo po ulicah. Vse skupaj je imelo namen, zatajiti slovenski narodni življ v Mariboru. Kljub vsemu temu se je udeležil cvetličnega dneva kot aktiven član c. kr. drž. sod. svet. Detitscheg.

Nemški »cvetlični dan« v Mariboru je vrgel vsega dohodkov 8600 kron. Izdatke, ki pridejo tu v poštev, lahko označimo z okroglo 3000 K. Ostalo bi torej nekako 5600 K čiste dobička, ali za 4000 K manj, kot druga leta. S tem je pač dovolj povedano.

Maribor. (Plinarna.) Koncem 1. 1913 se je odločila mariborska občina, prevzeti v svojo oskrbo plinarno, ki je last neke bavarske družbe. Do poteka koncesije je še precej let. V občinsko oskrbo bi morala preiti plinarna pričetkom leta 1915. Sedaj pa so nastale velike težave radi odkupnine, ker občina noče plačati visoke, zahtevane kupnine. Vsa stvar se je dala v roke sodišču kot razsodišču. Nalašč v to sestavljeno razsodišče je vzelo kot odkupno ceno petkratni znesek čistega dobička, ki ga je imela plinarna v pretečenih petih letih. S tem pa ni ne eden, ne drugi zadovoljen in stvar bo šla dalje svoj pot, najbrže do obeh zadnjih instanc.

Maribor. (Zanimiva obravnava.) Pred tedni smo že poročali, da je hotel dezertirati v Ameriko oficirski sluga, vojak Nadich. Prijeli so ga v Celovcu ali Beljaku in ga poslali nazaj v Maribor. Dezertacija ne pomeni prav ničesar drugega, kot prelom prispege zvestobe na vojaško zastavo. Pri obravnavi pa se je pokazalo, da Nadich še ni zaprisežen, da si mu manjka do treh let le še par mesecev. Nadich je dejal, da je bil pri splošni prisegi do nezvesti pijan pri drugi prisegi pa je ležal bolan v garnizijski bolnici, a potem, v tretje, pa so ga pozabili — zapriseči. Sodni dvor je seveda obravnavo preložil. Za juriste je ta slučaj gotovo zelo zanimiv. O stvari bomo seveda še svoječasno poročali.

Maribor. (Strašna nesreča pri otvoritveni predstavi v cirkusu Kralj.) V torek zvečer je bila v cirkusu »Kralj« otvoritvena predstava. Pri tem se je zgodila naravnost grozna nesreča, ki bi bila skoro povzročila med gledalci paniko: prodajali so se dvojice, slovensko-nemški programi...

Maribor. Dvoje nemških dijakov III. letnika nas je naprosilo, da priobčimo, da se vse nemške gojenke dež. ženskega učiteljskega nadgobjo, ki jo je uprizorilo »nemško društvo«, zgražajo in da so pripravljene če treba tudi pričati, da na pravičnosti slovenskega profesorja ni dvoma.

Maribor. (Razno.) Na Meljski gori so naskočili po nekem prekanju v nedeljo 3. t. m. vojak 47. pešpolka goste in gostilno Brudermann ter razbili par oken. — Mestna občina hoče razširiti stranišča. — V Nagyevcih je ukradel v ponedeljek iz veže hišna štev. 12. neznan tat mesarju Muhiču kolo, vredno 120 K. Kolo ima znamko »Neger, Nr. 950.« Okvir je črn, železne žice zelene. — Mesarski pomočnik Schiffer je na sumu, da je svojima tovarišema ukradel srebrno uro brez stekla s pozlačenim kazalom, vredno 13 K. centim. široko zlato verižico z zlatom (dukat), vredno 110 K in zlat prstan z rudečim kamnom (tik kamna je tudi gravura) v vrednosti 18 K. Schiffer je zbežal. Uslužben je bil pri Wögererju v Karčevini. Obleden je bil v progaste hlače, pike telovnik modri sako, črn, trd klobuk; je brez brade in ima na licu rudeče mozole.

V nedeljo, dne 10. maja dopoldne ob pol 4. je v Narodnem domu v Mariboru II. proslava 500letnice ustoličenja zadnjega koroškega vojvode. Slovenci, vaša dolžnost je, da v obilnem številu pridete tudi na to II. narodno slavlje!

Goriško.

O pokojnem dr. Dermoti piše »Slovenec«, da je hodil k službi božji in šel k obhajilu. Mar ni bil pokol-

nik katoličan in kot tak je storil samo svojo versko dolžnost, ako je zahajal v cerkev. Naši klerikalci bi hoteli imeti vse boljše ljudi med seboj, če ne žive, pa vsaj mrtve. Dr. Dermota je pokazal, da se da združiti prirojena vera s socialističnimi nauki, ki nikakor ne izključujejo gotove vere. Klerikalci pa mislijo, da izven klerikalizma ni vere, katero zastopajo v svojem časopisu in na javnih shodih, v zasebnem življenju pa jim je vera zadnja stvar. Hinavščina je steber klerikalizma!

Razdor v laški klerikalni stranki. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da so se sprli med seboj laški goriški klerikalci in sicer radi vodstva stranke, ki je v rokah deželnega glavarja prošta dr. Faidutti. Nekateri so že izstopili iz glavnega tabora, drugi pa se pripravljajo na to. Eden prvih vzrokov tega spora je tudi vprašanje narodnosti, ki je igralo pri zadnjih občinskih volitvah tako čudno vlogo. Pripravlja se nekaj podobnega kakor pri slovenskih klerikalcih. Nezdovoljni laški klerikalci nameravajo namreč ustanoviti novo glasilo in je pristopilo že par močakarjev v konzorcij za izdajanje lista. Zato namerava Faidutti izdatno povečati svoj »L' Eco del Litorale«, ki je prazen po vsebini in urejanju.

48 ur pred smrtjo bi rad vedel »Il Corriere Friulano«, kakšna smrt čaka avstrijske Lahe. Mi mu že danes lahko povemo, da bo umrlo lahostvo na pasji steklini, katero so tržaški Lahi prvega maja javno pokazali. Z njimi vred pa naj umre tudi njihova dvatisočletna divjaška kultura, katero si upa zagovarjati ljubljanski »Slovenec«.

Iz koroških Slovencev se norčuje nesramni »Corriere Friulano« in imenuje njihovo romanje na Sveti goro slovensko akademijo. Zlasti pa ne more pozabiti slovenskih trakov, ki so gotovo bodli goriške Lahe. Evviva taka kultura!

Laška trgovska zbornica v Gorici dela propagando za Albanijo in posreduje Lahom službe v Valoni. Mi želimo vsem srečno rajžo in nikdar več na svidenje! Lah in Albaneec tako in tako spadata skupaj.

Lepa čast! Milanska »Domenica del Corriere« je prinesla sliko slovenskega duhovnika Alojzija Dejak na Dolenjskem, in mu posvetila par vrstic za njegovo izredno udanost do Lahov. Imenuje ga »belo muho«.

Nesreča. 18letni Josip Kostanjevec iz Vrtovine se je ponesrečil s svojim kolesom in se močno poškodoval. Prišel je v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici.

Razžaljenje veličanstva. Laški podanik Leonardo Rossi iz videmske pokrajine je bil obsojen radi razžaljenja veličanstva na tri mesece težke ječe in izgon.

Gorica. (Mlada beračica.) Aretirali so 15letno Ano Maraš iz Čepovana, ker je beračila in se zoperstavljal javni straži.

Gorica. (Izpred sodišča.) Brivski pomočnik Konrad Pavličič je bil obsojen na 25 ur zapora, ker je grozil z revolverjem svojemu gospodarju Novaku, znanemu slovenskemu brivcu v Gosposki ulici.

Lahi za srbsko železnico do Adrije. Trgovsko društvo »Societa comeniale d'oriente« zahteva od laške vlade, da preskrbi za srbsko železnico preko Črne Gore do morja. Lahi so prebrisani in hočejo železnico preko Črne Gore, ker jim bo v veliko gospodarsko korist. Naša vlada pa raje mirno gleda laško početje v našo škodo!

Nemška učenost! Neki dr. Ferdinand Khull je v graški Tagespostu izjavil, da imajo štajerski »bindišarji« majhno glavo in majhne možgane. Kakšne glave imajo Nemci, je »Dan« pred par dnevi dobro pokazal v neki karikaturi. Uboge germanske buše!

Zaplenjeni zemljevidi. Laško športno društvo Touring-Club je izdalo zemljevide slovenskega Primorja, katere je pa avstrijska oblast zaplenila. Na teh zemljevidih stoji na izrečno zahtevno naših Lahov samo Trieste, Gorizia, Pisino itd., dočim so drugi manjši kraji napisani v spakedrani slovenščini. Več o tem prihodnjik.

Gorica. V sredo zvečer se je vršila občinska seja. Več poročamo.

»Piccolo« od srede je bil zaplenjen ker je priobčil hujskajoči govor v tržaškem mestnem svetu proti Slovincem.

Več laških listov iz kraljestva je avstrijska oblast zaplenila, ker so prinašali hujskajoča poročila proti Slovincem in Avstriji. Tako umevaljo Lahi avstrijsko-laško zvezo!

Dnevni pregled.

Za ustavo, ki jo tako neusmiljeno izigrava v Avstriji grof Stürgkh, se je potegnil v delegacijah socijalistični delegat Ellenbogen. Po njegovem bi se v delegacijah lahko prisli-

hlo grofa Stürgkha, da skliče parlament in preneha vladati s pomočjo § 14. in res bi bil edini način, da se vlado prisili spoštovati ustavo, ta, da delegati ne dovolijo onih novih milijard, ki jih zahteva vojna in mornariška uprava. Na čisto lahak in enostaven način bi se dalo z uspehom pritisniti na vlado, ampak zgodilo se to ne bo, ker boli korumpiranega parlamenta ni na svetu kot sta avstrijski in ogrski in samo kaka Nicaragua bi se mogla v tem oziru meriti z avstro-ogrsko monarhijo. Prepričani smo, da bodo delegati malo govorili tudi o parlamentu, sicer bodo pa naravnost hiteli s tem, da dovolijo vladi njen več milijardni proračun. Dr. Kramar se je že vnaprej svedeno izrazil v tem smislu, naše klerikalce takointako poznamo, drugi pa niso nič boljši. Pri takih bratitljivih ustave se grof Stürgkh lahko smeje in veselo jezdi na iskrem konjicu — § 14.

Le energično! Da je politika grofa Berchtolda napram Srbiji zgrešena, o tem čvjkajo že vrabci na strehah, najglasneje pa to povdarjajo avstrijski industrijalci in trgovci, ki najbolj čutijo »blagodejne« posledice Berchtoldove politike napram Srbiji. In vendar se je našel v delegacijah mož, ki je hujskalo grofa Berchtolda, da naj bo še bolj »energičen« nasproti Srbiji. Bil je to dr. Waldner, ki mu Srbi njegovega govora gotovo ne bodo zamerili, temveč se mu bodo posmehovali, ampak zamerili mu bodo njegov govor avstrijski industrijalci in delavci, ki od industrije živijo. Nekateri ljudje so v slepi strasti in sovražstvu res izgubili že vso razsodnost in med take ljudi spada tudi omenjeni dr. Waldner, ki bi se menda na vsak način rad vojskoval, oziroma gledal kako se drugi vojskujejo in kri prelivajo, ker sam gotovo ni več vojak in tudi ako je, bi se v slučaju vojne gotovo skril za svoj poslanski mandat, ki ga varuje pred vsako pozivnico iz vojašnice. Berchtold in ta-le Waldner sta eden drugega vredna, ampak: uboga Avstrija pri takih ministrih in poslancih!

Razdelitev sodnih okrajev. Včeraj smo poročali o groznem zločinu, ki se je izvršil pri Prezidu. »Reški Novi List«, ki je prinesel o tem obširno poročilo, je takoj pridejal se tri slučaje uboja v tem kraju, ki pa so ostali neznani. Tako je ostal nepojasnjen umor Jakoba Žagarja iz Prezida, ki so ga našli ubitega pri Berničku pred 18. leti in morilca niso še do danes izsledili. Enako prikrit, je ostal umor delavca Blažine, ki je 1. 1910 izginil brez sledu, ko se je vračal od svoje zaročenke; istotako nepreiskan je ostal umor paznika Muhviča, ki je bil ubit 1. 1913. List pravi, da je temu vzrok skopost naše uprave, ki premalo skrbi za to, da se zasledi zločinec. Ti kraji, ki leže prav ob kranjski meji spadajo pod sodišče v Ogulin. Ogulin pa je od teh krajev precej daleč. Tako se na zločine pozab. Ob kranjsko-hrvatski meji so se že večkrat zgodili veliki zločini in pogosto je trajalo več časa, predno se je roka pravice zganila. Znano je namreč, da so v tem oziru hrv. sodišča zelo počasna in včasih se zdi, da bi prišel odgovor prej iz Amerike nego iz Hrvatske. Temu je vzrok nepotrebna meja — oziroma naša razdelitev. Vsled starih mej so kraji pogosto daleč oddaljeni od svojega sodišča in tako se gode zločini, ki ostanejo neprisikani. Najnovejšemu zločinu so prišli takoj na sled, ker je ljudstvo samo pomagalo orožnikom.

Albanci po notah tepeni. Junaški narod Albancev v južni Albaniji nima sreče. Epiroti ne marajo priznati albanske nadoblasti in preganjajo iz svojih krajev Albance, da je veselje. Albanci so nekaj časa mislili, da bodo z Epiri hitro gotovi in sam njihov vladar Viljem Vid se je ponudil, da stopi na čelo armade, ki naj pomandira Epirce. No, Epiri pa niso odnehali in danes prihajajo iz južne Albanije poročila, da Albanci tako beže kot polki, ki jih vrag podi. In sicer prodirajo Epiroti proti Valoni in Draču. Zasedli so Korico in Berat se jim tudi ne bo mogel ustavljati, tako bo že polovica Albanije v njihovih rokah. Epirska armada je dobro oborožena, imajo dovolj topov in pridružilo se jim je tudi mohamedansko prebivalstvo. Njihova armada šteje sedaj že 30.000 mož. Vladni krogi v Draču so vsi razburjeni. Albanci imajo že 1000 mrtvih. Tole prodiranje pa tudi Italijanom ni všeč in zato predlagajo albanski vladi, da sklene z Epiroti mir in jim dovoli avtonomijo pod albansko suverenostjo. — Takšna je torej »država«, ki je v avstrijskih ekspozicijah tvorila najvažnejši predmet. Mi že vemo, kaj je kaj vredno si misli Berchtold.

V Italiji že Avstrijec ni varen življenja. Ker se Italijanskim fakinom zadnjič v Trstu Slovinci niso pustili pretepati in pobijati, so Italijani

v kraljestvu naravnost pobesneli. V Rimu je dijaštvo z vseučilišnimi profesorji napadli avstrijski konzulat in razbili okna, vrata in pohištvo. V Anconi je tolpa hotela napasti avstrijsko ladijo, ki se je mudila v pristanišču. Napadalce je moralo zadržati vojaštvo. Sicer bi se bilo še kaj zgodilo. Res lepa je naša zaveznica.

Goreča ladja na visokem marju. Na visokem morju na potu iz Antwerpna v New York se je vnel tovorni parnik »Kolumbian«. Na parniku ni bilo nobenih potnikov, pač pa je bilo 70 mož posadke. Požar ladje je zapazil parnik »Seidlitz«, ki je poslal takoj na vse strani klice na pomoč. Odgovorilo je takoj več ladij. Na gorečem parniku ni bilo zapaziti nikakega življenja in tudi v bližini ni bilo nobenih rešilnih čolnov. Na kraj nesreče je hitelo takoj več parnikov, med njimi tudi »Franconia«, ki je našel en rešilni čoln s 13 možmi. Na morju blodi še en rešilni čoln s kapitanom, dvema častnikoma in 17 možmi. Rešenci pripovedujejo, da je na parniku nastalo več eksplozij in te so uničile brezzične brzajavne aparate, tako da ni bilo mogoče klicati na pomoč. Rešeni so strašno izčrpani vsled prestanih naporov, ker so bili 40 ur v čolnu. Parnik »Manhattan« je našel čoln s kapitanom in 13 možmi posadke. Dosedaj je rešenih že 27 mož. Enega čolna z 19 možmi še niso dobili.

Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju priredi svoj redni občni zbor 13. vel. travna ob 8. zvečer, v gostilni »Zum Kleeblatt«, XVIII., ogal Schulg. Mitterbergg., z običajnim vspeedom. Gostje dobrodošli!

Telovadno društvo »Sokol« v Postojni priredi v nedeljo dne 10. t. m. zabavni večer v proslavo petstoletnice umeščenja korotanskih vojvod. Na sporedu je koncert Salonškega orkestra, ki sodeluje iz prijaznosti, govor, telovadne skupine in ples, pri katerem sodeluje »Postojnski šramelj«. Začetek točno ob osmi uri zvečer. Vstopnina 50 vinarjev za osebo. Ker je program precej obsežen, zato prosimo za točno in obilno udeležbo.

Kolesarjev ne more videti. Delavec Karl Velkavrh iz Glince je imel smolo, da je na svojem potu v Vižmarje, kamor se je peljal s kolesom, zadel na popotnika, ki ne more koles. Ta ga je namreč zbil s kolesa tako spretno, da je Velkavrh padel, poškodoval si koleno in še kolo po vrhu.

Vlom v kons. društvo. Pred 14 dnevi so vdrl v Ratečah v odnotno konsumno društvo trije mladi fantalini. Bilo je že proti polnoči, ko je zapazila luč v prostorih Nežika Mežik. Nepridipravi preplašeni so poskakali skozi okno in bežali ter zmetali od sebe kar so ukradli. Vzeli so 7 K denarja in nekaj znamk. V prostorih konsumnega društva so pustili vlomilne priprave.

Nemirno noč so imeli v nedeljo zvečer na Visokem pri Želimljah. Ob 11. uri po noči so začeli razgrajati fanije; najprej pred hišo. Franceta Srnjaka, kateremu so skozi okno vrgli v sobo par polen. Nato so odšli pred hišo Janeza Poznika, kjer so iste neumnosti uganjali. Ko je Poznik vstal ter šel gledat, kaj je, so začela proti njemu leteti polena. In ko je prišla še njegova 76letna žena v predsobo, ji je en razgrajalec vrzel korec s katerim se zajema voda, v glavo in jo težko ranil. Orožniki so prijeli dva tiča in jih odvedli v zapor.

Človeške kosti v kleti. Iz Kranja se nam poroča, da so delavci pri prekopavanju neke tukajšnje kleti našli strohnele človeške kosti (pol metra pod zemljo). Od kod bi bile, še ni pojasneno.

Pozor pred ponarejenim denarjem. Kakor se poroča krožijo po idrijski okolici ponarejeni 2 kronski in 20vinarski novci.

Narednik Ernst Pust je svoj rani, ki si jo je prizadejal sam, v zagrebški bolnici umrl.

V Ameriki so umrli: V Breezy Hillu je umrl rojak Tomaž Kavčič v 40. letu starosti. Pokojni je bil rojen v Lubinjah na Primorskem. — V Manistique je umrla v 50. letu starosti Ana Stefanc, rojena Krašovec, iz vasi Drašice pri Metliki na Belokranjskem. V Ameriko je prišla pred 34 leti. — V Clevelandu je v Warrensville-bolnišnici umrl za sušico rojak Fr. Centa, rodom iz Kosmele pri Robu. — V istem mestu je umrl 32letni rojak Anton Žulič vsled zastrupljenja krvi; Pokojni je bil rojen v Ostrcah pri Kostonjčevici. — V Leadville, Colo, je umrl vsled pljučnice Slovenec Anton Zalar, star 38 let, doma iz Zapotoka, župnija Ig. — V Bear Creeku, Mont., je umrl 61 letni Anton Šubik.

Nesreče po svetu. Na topničarskem vežbališču v Parizu se je splašilo šest konj, vpreženih v top. Konji

so v divjem diru podrli več vojakov na tla. 10 vojakov je težko ranjenih, mnogo pa jih je lahko poškodovanih. — Lastnik največje tovarne cigaret v Nemčiji Redwitz se je pri avtomobilni vožnji ubil.

* **100.000 rubljev poneveril.** V petrograjskem bančnem zavodu Nolen je te dni neki uslužbenec poneveril 100.000 rubljev (254.000 kron) in je pobegnil. Medpotoma je defraudant obvestil brzojavno bančnega ravnatelja, naj ga ne naznani, ker bo v tem slučaju izvršil samomor.

* **Velikanski požar.** Dne 4. maja okrog pol devetih zvečer je izbruhnil v kraju Stenico na Južnem Tirolskem velik požar, ki je uničil 85 hiš. 600 oseb je radi tega brez strehe. Ob treh zjutraj je bil ogenj lokaliziran. Škoda je velikanska. Ena tretjina hiš je zavarovanih. Kako je ogenj nastal se še ne ve. Ljudje so bili grozno prestrašeni, vendar so se vsi rešili. Ravno tako tudi živina.

* **Grozen samomor.** Tehnični vodja municijske tovarne v Spandavi inženir Korn je izvršil te dni grozen samomor. Položil je več razstreljiva na klop, sedel je nanjo in je razstreljivo prižgal. Nastala je eksplozija, pri kateri sta bili Kornu odtrgani obe nogi, glava čisto raztrgana in telo popolnoma razkosano. Vzrok samomora so prepričani, ki jih je imel Korn s svojo, 25 let mlajšo ženo.

* **Dvakratni umor vojaka.** Neki vojak, ki je pred meseci dezertiral od 188. pešpolka v Draždanih se je te dni oglasil pri tamonjski policiji in je izpovedal, da je umoril avgusta meseca preteklega leta nekega premožnega moža v Grunewaldtu pri Berlinu in da je njegovo truplo zakopal. Pozneje je umoril tudi svojo ljubico. Morilca so prepeljali iz Draždani v Berlin, da pokaže policiji kraj, kjer ležita trupla umorjenih.

* **Šolske učenke so zlorabljali.** Na Poznanjskem je bil obsojen slikar Walski na sedem mesecev, glasbenik Müller in inženir Krajski na šest mesecev ječe. Vsi trije so spolno zlorabljali šolske deklice, ki še niso prestopile štirinajstega leta.

* **Obesila se je, ker je porodila mrtvega otroka.** V Kartischu pri Liengu se je obesila te dni neka 44-letna kmetica, mati osmih otrok, iz obupa, ker je porodila mrtvo dete.

* **50 oseb smrtno ponesrečilo pri požaru.** V Valparaiso je nastal te dni ogromen požar, ki je vpepelil sredino trgovskega okraja. Ogenj se je tako hitro razširil, da so se ljudje komaj rešili. Pa ne vsi. Petdeset človeških žrtev je zahteval požar. Poleg tega je bilo veliko številno težko poškodovanih.

* **Velik požar v Zagrebu.** Dne 5. t. m. dopoldne je izbruhnil ogenj v hiši gostilničarke Ane Spiller v Novi Vesi v Zagrebu. Požar se je vsled močnega vetra razširil in je objel v kratkem času tudi sosednje, z deščicami krite hiše. Škoda znaša 140.000 kron. Požar je nastal najbrže vsled isker, ki so letele iz bližnje strojarne na nji sosednje hiše.

* **Nadporočnik ustrelil svojega brata zdravnika.** V Ljubnem se je 6. t. m. ponoči dogodila strašna drama. V stanovanju polkovnega zdravnika dr. Feliksa pl. Menza je prišel ob 1. uri ponoči njegov brat artiljerijski nadporočnik Artur baron Menz. Ko ga je brat zdravnik, ko je prišel odpret, vprašal: »Odkod pa ti tako pozno prihajaš.« je Artur Menz potegnil revolver in ustrelil brata skozi srce. Zdravnik je bil takoj mrtel. Nadporočnik se je ponoči pripeljal iz artiljerijske strelne šole v Hajmaški v Ljubno ter šel takoj v stanovanje svojega brata. Po dogodku je nadporočnik šel v vojašnico, kjer je rekel: »Ravnokar sem svojega brata ustrelil, oddal revolver in se mirno dal aretirati. Kaj je vzrok strašni drami, se ne ve. Nadporočnik neče dati nobenega pojasnila. Skoro gotovo se mu je hipoma zmešalo.

Ljubljana.

— Kaj bo prinesla nedeljska »Bodeča Neža«. Prinesla bo lepo sliko o tem, kako se bodo ponemčile ljubljanske ljudske šole, potem lepo ilustrirano pesem o majniku njegovih nevarnostih — v posebni sliki se bo videlo kranjsko elektriko na zadnji strani pa »govor o delegacijah.« Cena samo 6 vin.

— **Ljubljana in Trst.** Piše se nam: Včeraj ste omenili, kako so bili Italijani v Trstu razkačeni, ko si je upal zastopnik tržaških Slovencev v tržaškem mestnem svetu izpregovoriti slovensko besedo. V Ljubljani pa so klerikalci spravili na magistrat sedem Nemcev — in nihče se ni vznemirjal, ko so izpregovorili v svoji nemščini. Kako je to mogoče! Prvič: ker ni na svetu tako podle, nenarodne in garjeve stranke, kakor so naši klerikalci in drugič: ker Ljubljana daleko ni tako narodna kakor Trst ali druga mesta, ki nas obdajajo. Pomislite, da ima klerikalna stranka kljub vsemu svo-

jemu izdajstvu pristaše celo med Slovenci v Ljubljani, in teh ljudi niti sram ni tega, kar se pod okriljem kler. stranke v Ljubljani godi na sramoto celega slovenskega naroda. In ti ljudje hočejo veljati celo za narodne. Dokler bomo tako pojmovali svojo narodnost — bo Ljubljana padala in bo propadla v klerikalnem smradu.

— **O sprehajališču pod Tivoli.** Ljubljana je lahko ponosna na svoj Tivoli. Malokatero mesto ima taka sprehajališča. Ker se je zadnji čas to vprašanje zopet sprožilo, naj mi bo dovoljeno omeniti to-le: Oni drevedar za umetniškimi paviljonom bi bil vsekakor v krasoto sprehajališč. Ako se je za sedaj delo ustavilo — upajmo, da se bo pozneje nadaljevalo in da dobimo tam lep park. Nekaj pa bi se dalo že sedaj storiti. Vsakdo lahko vidi, da ljudje radi hodijo na stranski poti poleg drevo-reda — ne po sredi. Včasih je promenada tako polna, da morajo ljudje hoditi tudi zunaj drevo-reda. Lepo bi bilo, da bi se ta pot ob parku nekoliko uredila in popravila, da bi ne izgledala kakor izhojena poljska pot — ampak kot del sprehajališča. To bi ne stalo mnogo in bi bilo mestu gotovo v ugled. Ob srednjem drevo-redu naj bi se z obeh strani uredila pot.

— **Ne verjamejo! Graški »Sufftenblatt«** in z njim menda vsi Nemci sploh ne verujejo, da je Ljubljana slovensko mesto. Menda misli »Sufftenblatt«, da bomo tudi mi smatrali Ljubljano za dvojezično mesto — radi par importiranih nemških uradnikov, ki jih je vlada poslala v Ljubljano zato, da ne bo kazina prazna, da ima »Sufftenblatt« svoje dopisnike tukaj in sploh zato, da zgažde lajo. Seveda, za Nemce je že vsako mesto in vsak kraj kjer živi le en Nemec, takoj vsaj dvojezičen, ako že ne nemški, v mestih z nemško večino (Dunaj, Gradec itd.) se pa lahko nahaja Slovanov na tisoče in tudi stotisoče — tako mesto je čisto »nemško«. Smo že navajeni na to in tako švabsko logiko, ki na dejstvu takointako ničesar ne spremeni; Ljubljana je slovenska, če to verujejo Nemci ali ne, ker importirani nemški uradniki ne morejo prihajati in ne prihajajo v poštev.

— **Hotel »Zlatorog«** ob Bohinjskem jezeru se odpre v nedeljo 10. t. m. Krasen izlet za vsakega! Slov. plan. društvo je poskrbelo za izbornost postrežbo.

— **Odborova seja »Matice Slovenske«** dne 4. maja 1914. — Predsednik se spominja pred kratkim umrlega pesnika Reščine in našega Kvarnera Ivana Grohovca ter publicista dr. A. Dermota. Matica je zadnji čas častila prof. Bezenšku ob njegovi šestdesetletnici, g. sekc. šefu dr. Zolgerju, Matičnemu ustanovniku, pozdravila mariborsko gospodstvo svecanost in akademijo v čast srbsk. prirodznanca dr. Paučiča. Udeležila se je po delegaciji skupščine »Matice Hrvatske«. (Matica Hrv. izda za 1914 poleg beletristike V. Klaiča veliko monografijo o P. Ritterju Vitezović, Črtice iz mineralogije, Narodnih pesmi VI. knjigo; Pripravi srbskega pisatelja Lazarevića. Pripravlja se Cankarjeva knjiga »Tujci.«) Nova ustanovnika sta Hrvatski seminar zagrebškega vseučilišča in zagrebški mestni nadzornik A. Košak. — V dar smo prejeli dijaški list »Lipa« (okoli 1870). — Osuševalna komisija ponuja odškodnino za poškodbe hiše; ponudba se sprejme. — Uredi se tisk knjig za 1914. — Škrabčevi Izbrani spisi izidejo kot posebna založnina v nakladi 800 eksemplarjev. — G. pisatelj V. Holz je izročil Matiči več korespondence, rokopisov itd. — Načelnik Gospodarskega odseka in hišni oskrbnik je g. blagajnik ravatelj A. Koder. — Ugodno poročilo blagajnikovo se vzame na znanje.

— **Pri električni železnici na Karlovski cesti** se nahaja postajališče pri Koslerjevi vili. To postajališče ugaša samo za to vilo in sosedne tri hiše. Ako bi se to postajališče premestilo kakih 200 korakov naprej, kjer se iz Karlovske ceste odcepi cesta na Nadvojvoda Friderikovo cesto ob Gruberjevem prekopu, bi pa to občinstvu splošno jako ugajalo, ker se nahajata v neposredni bližini cesti: »Privoz« in »Gruberjevo Nabrežje«. Povodom kopanja prekopov (kanalov) na Karlovski cesti so se pri omenjenem postajališču morale tračnice deloma odstraniti, tedaj bi se pri tej priliki premestitev postajališča izvršila brez posebnih stroškov. Priporoča se, da se uprava električne železnice in mestna občina ljubljanska na to premestitev postajališča ozirata in splošni želji občinstva ustrezeta, da ne bode isto služilo samo nekaterim privilegiranim hišnim posestnikom.

— **V vašem lastnem interesu je,** da napravite tem razmeram konec, visoki in merodajni vojaški krog. Sicer se le neradi pečamo z vojaškimi zadevami, ker riskiramo konfis-

kacijo, toda v interesu stvari same, makar brez človekoljubja moramo opozoriti na razmere pri c. in kr. topničarskem polku št. 7 bat. 2 v Ljubljani. Kajti silno slab vtis na občinstvo napravi, če po poti narednik pretepa s pestmi vojake, kakor se je to zgodilo 4. t. m. zjutraj. Naredniku je menda konj ušel in iz jeze je začel pretepati jezdece. Občinstvo nima dobrega vtisa. Občinstvo vidi v vojaštvu obrambo; če pa vidi tam takšne razmere, kaj si more vendar potem misliti? V splošnem interesu je, da se z vojaštvom jedrom državne moči, postopa drugače. Naj bi te vrstice iz občinstva, ki je bilo oni sceni prisotno, padle na rodovitna tla.

— **Pešizlet ljubljanskega Sokola,** ki je bil nameravan v nedeljo 10. t. m. na lg. se preloži na eno prihodnjih nedelj.

— **Gospodarsko in polit. društvo za Sentpeterski in kolodvorski okraj.** Otvori v kratkem svojo preprosto knjižnico, obrača se z uljudno prošnjo do vseh naprednjakov in naprednjakinj, da bi mu darovali kaj knjig, in s tem pripomogli do čim prejše uresničitve njegovega namena. Upamo, da pade glas te prošnje na tla poslušnih src, saj vidimo koliko darujejo v drugih ljubljanskih okrajih somišljeniki knjig, za knjižnice svojih društev. Knjige naj se blagovoljo oddati v društveni sobi na Sv. Petra cesti št. 71, ali pa naj se sporoči društvu, da pošlje ponje.

— **Razmere pri tukajšnji cestni železnici.** Menda ni v Avstriji delodajalca, ki bi dajal kruh svojim uslužbencem s tako nevošnjostjo, kakor se to godi pri tukajšnji cestni železnici. Kjer se le more, se jim kaj prikrajša. Tako so dobivali uslužbenci pod prejšnjim obratnim vođjem Schwingenschusom redno vsako leto novo službeno obleko, ki je bila tudi iz trpežnega blaga, izdelovali pa so jo ljubljanski krojači. Pod sedanjim obratnim vođjem je po dobivajo vsako drugo leto (lep napredek kaj ne?) in iz takega blaga, da bi bila skoraj gotovo boljše, če bi se jo napravilo iz pajčevine. Uslužbenec obleče parkrat obleko in razpade. Sedaj je mesec čez dve leti, a obleke ni še od nikoder. Zato pa opravljajo svojo službo v takšnih oblekah, da se človeku smilijo. Nekateri pa nosijo že svojo civilno. Obleka se naroča na cesarskem Dunaju, od koder pride prej tudi krojač, da vzame od uslužbenec mero. Vozi se navadno z brzovlakom; v Ljubljani pa postopa kake 3 do 4 dni in to kar gotovo na račun podjetja ali pa zaračuna pri obleki, ki je tako slaba, da je blago, ki ga prodajajo naigoljufivejši čifuti, boljše. Misli pa si moramo tudi, kakšno da je pri tem gospodarstvo, krojač iz Dunaja ne pride zastoni! Mar niso ljubljanski krojači sposobni napraviti uniforme za tramvajске uslužbence, kar bi bilo prav gotovo cenejše in boljše? Za poštno in mestne uslužbence ter druge, se dobijo v Ljubljani krojači, ki jim znajo napraviti uniforme, da se celo za državno policijo, a tramvajski uslužbenci pa morajo imeti po mnenju obratnega vođje nekaj čisto drugega in manj vrednega. Tudi drugače so razmere čedne. Uslužbenec ne sme še ust odpreti, ako se mu krivica godi, takoj je kaznovan, če že ne odpuščen. — **Lepe razmere.**

— **Dopoldanski pouk** se uvede na ljubljanski prvi državni gimnaziji. Pouk bo trajal nepretrgoma od 7. do 12. ure.

— **Radi tatvine aretiran** je bil včeraj v Sp. Šiški že predkaznovani Mihael Jakopin, stanujoč v Zeleni jami. Izročili so ga deželni sodniji.

— **V Ameriko je hotel** pod tujim imenom Franc Poljančič. Stražnik ga je zvohal na tukajšnjem glavnem kolodvoru in šla sta.

— **Ponočni napad.** V nedeljo zvečer je šel neki dijak v spremstvu dveh gospodičen po Kopališki ulici. Kar naenkrat sta ga napadla dva poba in mu nasled zblila klobuk z glave in ga vrgla v Gradaščico.

— **Mrtvega so našli** včeraj dopoldne v tovarni za lep 60letnega delavca Luko Baselja. Mož je ležal mrtel poleg konj v hlevu. Zadel ga je srčna kap.

— **Za veselčenjem bo žalost.** Pri nekem trgovcu na Marije Terezije cesti je služil 16letni hlapec Anton Zagar. 4. t. m. je Zagar po naračilu svojega gospodarja inkasiral nad 55 K. Kronicose so Zagarja zapeglale in misli si je, da bi se lahko z njimi oškodoval za mizerno življenje, na katerega je kot hlapec obsojen. Mesto domov k gospodarju je šel v gostilno. In kmalu je bilo po denarju. Ko se je šel Zagar v Tivoli izprehajati, ga je stražnik povabil s seboj.

— **Amerika-Evropa v zraku.** plovu je naslov krasne filmske burke v 4. delanjih, katera se predvaja od sobote 9. do ponedeljka 11. t. m. v Bachmaierjevem Grand Elektro-

TRST Odlikovana pariška čevljarna (Calzoleria Parigina).

Velika izbira čevljev za gospode, gospe in otroke. Cene zmerne.

Ulica Carducci št. 15.

Bioskopu. Slika je polna pretresujočih in velesilnih prizorov. Dejanje se vrši v Zeppelinovem zrakovu in na največji ladiji sveta na »Imperatorju«. Ta slika ima veliko privlačno silo in bode gotovo privabila mnogobrojno občinstvo v ta lep kinematograf.

— **Hči visokega severa ali Turi,** potujoči Laponci, drama v štirih dejanjih z večnega ledu Laponije, priredil Alfred Lind, je slika, ki se bistveno razločuje od vseh dosedaj kazanih. Posneto je bilo na Laponskem ob 40 stopinj mraza in po premaganju neskočnih težkoč. Slika nam kaže še nikoli kazane krasne prizore iz večnega ledu in snežnih polj Laponske. H koncu tega krasnega sporeda, ki se predvaja od sobote 9. naprej v kinematografu Ideal je kinematografska burka v dveh delih »Lola v moški vlogi«!

Trst.

Triester Wochenpost kar divlja zaradi majniške proslave in napada Slovence na najnedostojnejši način. Wochenposta bi menda lahko vedela, da se na njene napade ne ozira nihče, in ni torej potreba, da bi capljala za »Picolom«. Sovražstvo švabstva in regnikolstva je pri nas res v lepem cvetju, toda pogoj za uspeh to še ni. Sicer pa oslovski glas ne seže do nebes, in tudi »Wochenposta« nas ne bo pokrila tam kjer smo, najmanj pa, da bi se ji posrečilo nas negirati v Trstu. Res, da so slovenski nastopi hudi poper vsem zagriženim nasprotnikom, vsled tega pa še ni potreba tolikega izbruhane ssovražstva, ki nam ga servira »Wochenposta« v svoji zadnji številki. Pustite nas vendar pri miru, ko vidite, da je zid trši od glave. Zakaj radi »Wochenposte« ni v Trstu niti enega Slovence manj, kakor se tudi zaradi »Picolovega« stokanja ni do danes podrli niti en steber Narod. doma.

Italijanski listi proti prvemu majniku. »Picollo« ne pozivlja več direktno na boj, temveč prinaša samo »izraze simpatij« iz kraljevstva. Povsod protestirajo proti 1. maju. Neki Gallanga v Rimu je celo vprašal, kaj misli di San Giuliano o 1. majniku. Smo že tam! Giuliano je baje molčal. Kdor molči devetimi odgovori!

Tukajšnja pošta opominjamo, naj skrbí, da ne bodo romala ekspresna pisma v Ljubljano po 15 ur. To je vendar nekoliko preveč!

Neumno veselje. Veliko pompa je te dni v italijanskih taborih. Vse nori veselja, ker niso tržaški Italijani osamljeni, temveč ker jih prijazno podpihujejo tudi bratci iz kraljevstva. Takole so naprimer poleg drugih protestirala italijanska mesta: Rim, Padova, Palermo, Bologna, Genova in Pavia. Seve ni po takih podpihovanjih nič čudnega, če se v Trstu ravnsajo celo v mestni hiši. Saj podpihujejo Italijane od vseh strani. Vlada še vedno molči, četudi bi lahko poravnala marsikakšen konflikt. Pa kaj Dunaju to mar! Slovence pobijajo lahko kolikor hočejo, da ostanejo le Italijani pri življenju! Mi bi radi vedeli, kakšne obljube je dal Berchtold glede Italijanov v Primorju markizu di San Giuliano. Če ne bo pojasnil, bodo uprizorili Italijani demonstracije po tržaških ulicah že vsak večer! Dunaj, zdaj govori!

Predvčerajšnji »Picollo« (jutranja izdaja) je bil konfisciran radi hujskanja s člankom »Protesti proti 1. majniku v Trstu«. Državno pravdnitvo se je torej vendar enkrat spomnilo na potrebo. S takimi članki »Picollo« samo podžiga in indirektno pozivlja na napade proti nam.

Ogenj v skladišču mirodinilice. Predvčerajšnjim je zapazil v ulici Madonna del mare službujoči redar, da prihaja od nekod gost in oster dim. Ko je pretaknil nekaj vrat, je videl, da prihaja dim iz hiše št. 16, kjer ima skladišče mirodinilic Marilj Lang. Tekel je takoj na telefonsko govornico in od tam poklical ognjegasc, ki so takoj oddrli na lice mesta z dvema brizgalnicama. Po enournem gašenju se jim je posrečilo ogenj lokalizirati. Vnela se je neka tvarina v skladišču in povzročila okoli 3000 K škode, ki je pa krita z zavarovalnino.

Pes ga je ugriznil. 10letnega učenca Petra Zorzenona, stanujočega v ulici Ireneo della Croce, je ugriznil v sredo popoldne blizu levega očesa besneč pes. Poškodba ni nevarna. Prvo pomoč mu je nudila zdravniška postaja.

Bestialen konj. Franca Ferattija je v sredo zjutraj ugriznil neki

konj v roko in mu precej poškodoval mezinco. Zgodilo se je to na montebskem hipodromu. Zatekel se je k zdravniku.

Kurjačeva nezgoda. 54letni kurjač Anton Filipič, stanujoč v ulici Pozzo bianco št. 7 je imel v sredo zjutraj nekaj opravila na krovu parnika »Alice«. Pri tem mu je padel na nogo večji utež in mu je poškodoval. Pomoč mu je podelila tudi zdravniška postaja.

Vreme. V torek je z malimi presledki povečini deževalo ves dan. Sreda je bila bolj deževna le zjutraj, popoldne se je nekoliko zvedrilo in je pričel pihati veter. Sploh je vreme te dni zelo surovo.

V metežu zajet. Na dan majniške proslave je bil med drugimi Slovinci zajet tudi delavec Rudolf Pregarc. Ker pa stvar še ni rešena, ho moral Pregarc čakati v zaporu preiskave. Doma pa ima obilno družino, ki se brez njega ne more preživljati. Prosimo, da se mu pošlje kakšen dar. Naslov je: R. Pregarc, ulica Giuliani, 33. III.

Odvetniški izpit je napravil s prav dobrim uspehom pred tukajšnjim višjim deželnim sodiščem dr. Vekoslav Kisovec. Čestitamo!

Cerniuz odložil mandat. Ker se je bivši socialnodemokratski obč. svetnik Cerniuz preselil v Pariz, je odložil svoj mandat. Mestni svet je odstop vzel na znanje. Ako pojde Cerniuz v Pariz, gotovo ni revež, kar je znamenje, da politika nese.

»Čitalnica« pri Sv. Jakobu v Trstu priredi, dne 10. maja t. l. ob pol 5. pop. pri Sv. Ivanu v dvorani »Narodnega doma« zabavni večer pri pogrnjenih mizah in proti nizki vstopnini. Sv. Ivančanom in tudi drugemu tržaškemu narodnemu Slovincu je »Čitalnica« znana iz nastopov v Trstu in tržaški okolici. Radi tega upamo, da nobeden ne zamudi prilike, ter da vsi pohite v nedeljo dne 10. maja 1914 k Sv. Ivanu.

Požar na parniku.

Trst, 6. majnika.

V torek zvečer je opazil mornar-čuvaj na parniku »Trieste D«, ki je last paroplovne družbe »Dalmatia« in zasidran ob pomolu Sanita, da se vije iz nekih prostorov gost dim. Alarmiral je nekaj ljudi in tekel po ognjegasc, ki so prispeli na lice mesta z dvema brizgalnicama.

Ogenj v oddelku za stroje.

Ognjegasci so konstatirali, da prihaja dim iz spodnjih prostorov, kjer se je nahajal petrolej in še več gorljivih tvarin. Ognjegasci so se takoj spravili na delo in skušali omejiti požar.

Škoda.

Ogenj je poškodoval neke opreme za električno luč in več drugih mašinstvovih orodij. Pokvarjeni predmeti so vredni 25.000 kron. — Parnik sta si pozneje ogledala tudi ravnatelj »Dalmatie« in kapitan Marangunic.

Prepir v kavarni.

Trst, 6. majnika.

Ob zgodnji jutranji uri so stopili v kavarno »Caffe Nuovo« trije moški in ena ženska. Ob kavji in pivu so prezebali eno uro, nato pa so začeli popevati neko poulično pesem. Kmalu za tem se je ženska oddaljila in možka družba je ostala sama.

Kočija pridrdra.

Par trenutkov na to se je pred kavarno ustavila kočija, izstopila sta dva moža, od katerih se je eden približal mizi, ob kateri so sedeli omenjeni trije možje, ter pričel protestirati proti nekim žalitvam. Protest pa ni hotel ostati pri mirnih besedah, temveč se je družba prav kmalu spoprijela. Seveda, in okoli mize ni manjkalo radovednežev, ki so z velikim veseljem zasledovali začetni ravs.

S pestjo po glavi.

Da ni ostalo samo pri prerekanju je eden izmed navzočih stisnil pest in pomeril. Razume se, da ni zgrešil. Prav dobro je zamahnil. Sosed pa je oblija po obrazu kri. Naglo je hitel v drugi kot, kamor je kmalu priletela vanj stoliča. Braniti ga je hotel natakart Del Pozzo, ki jo je pa tudi sam izkupil. Drugovi so se medtem še vedno prepirali.

Blagajničarka miri duhove.

Med vročerkvne prepirljivce se je postavila kavarniška blagajničar-

Originalni Edison Kinetofon. Samo šest dni. Največja senzacija tega stoletja. Kino-„Ideal“.

Govoreči film od 16. do 21. maja 2 programa po 3 dni.

ka z namenom, da jih pomiri. Njene besede pa so zalegle bore malo in blagajničarka je morala tudi sama paziti, da ji ne prileti od kakšne strani nepričakovano, ne dar, ampak udarec. Zato se je spravila na noge in pričela klicati na pomoč policaje. Toda policajev ni vedno blizu. Našli so ga šele v ulici Sette Fontane, odkjer je prihitel na mesto prepira. Vročevrveže je porazdelil takole: dva je zapokal njuno pot, ostala dva pa je peljal s seboj na inšpektorat v ulico Parini. — Ranjenega natakarija je za silo obvezala blagajničarka, nato je šel iskati pomoči še v lekarno Manzoni. Poklicani zdravnik torej ni imel z njim posebnega opravila.

Najnovjša telefonska in brzojavna poročila.

Vojna in anarhija v Albaniji.

ALBANCI TEPENI. — VLADA BREZ MOČI. — MESTO VLADAR BO VLADALA MEDNARODNA KOMISIJA. — EPIROTE PROSIJO ZA MIR IN JIM PONUJAJO KONCESIJE. — V DRAČU SO OBUPANI.

Rim, 7. maja. Pri Argirokastru so trajali pet dni boji med Epiroti in Albanci. V teh bojih so bili Albanci strahovito poraženi in se umikajo proti severu.

Na Dunaju verujejo v albansko moč.

Dunaj, 7. maja. Tu upajo, da bo Essad paša zbral vojsko in jo bo udaril na Epirote. Morda bo sam Vid stopil na čelo »armade«. (Toda iz teh upov ne bo nič, kakor pravijo nadaljina poročila, kajti

Albanska vlada nič več ne vlada.

Drač, 7. maja. Avstro-ogrsko poslanstvo je predlagalo, da naj bi prevzela mednarodna kontrolna komisija zopet vladavo v Albaniji.

Albanski ministrski svet prosi pomoči.

Rim, 7. maja. »Agenzia Stefani« poroča iz Drača: Včeraj je ministrski svet sklenil zaprositi mednarodno komisijo, da posreduje v ureditvi epirskega vprašanja. Komisija je sprejela ta predlog.

Vesile imajo zopet sitnosti z Albanijo.

Pariz, 7. maja. Uradno se poroča, da se vesile pogovarjajo o zadevi epirskega ustanka. Gre se zato, da dobi kontrolna komisija pravico, urediti južnoalbanske razmere v smislu zahtev Epirotov.

Kontrolna komisija posreduje.

Atene, 7. maja. Mednarodna kontrolna komisija je poslala provizorični vladni Epircev, Zografos, ujni depešo, v kateri komisija sporoča, da je sprejela posredovanje. V kratkem dospe v Santo Quaranto, da sporoči Epirotem koncesije. Prosi pa, da Epirci ustavijo sovražnosti in prodiranje proti severu. Zografos je odgovoril, da je dal zapoved, da naj se sovražnosti ustavijo danes ob 12. uri in ravno tako tudi prodiranje proti severu. Pričakuje pa, da bodo tudi albanski žandarji ustavili sovražnosti.

V Draču so obupani.

Drač, 7. maja. Poročila iz Epira so tukajšnjo vladno čisto zmešala. Epirci so zmagali na celi črti po dolgem boju. Albanska žandarmerija je brez moči in beži proti severu. Položaj se silno črnogleda presoja. Na strani Albancev je padlo tudi mnogo nizozemskih oficirjev.

Bratomor v Ljubnem.

V noči od torka na sredo se je odigrala v Leobnu krvava drama, ki je tem groznejša, ker se še ne ve, lo je li provzročila blodnja blaznega ali pa krvna masčevalnost.

Nadporočnik Friedrich pl. Menz, ki je dodeljen začasno topničarskemu polku št. 15 v Komornu in bival zadnje čase pri artiljerijskih strelnih vajah v Hajmaskerju, je prišel v torek o polnoči v Leoben, pred hišo Josefstrasse 8 ter zahteval od hišnice, da mu odpre, kar je ta tudi storila. V tej hiši je stanoval nadporočnikov brat, vojaški zdravnik domobran-

skega bataljona št. 3, dr. Feliks pl. Menz. Nadporočnik, kojemu je hišna sledila do drugega nadstropja, da bi tam prižgala luč, je pričel burno trkati na sobna vrata svojega brata zdravnika, ki se je tudi v resnici kmalu odzval in ga ves začuden nad poznim prihodom spustil v sobo. Nadporočnik je vstopil, zdravnik pa se je obrnil, da bi zopet zaklenil. V trenutku ko je pokazal bratu nadporočniku hrbet, pa je ta potegnil iz zaseda revolver in ustrelil sedemkrat na svojega brata. Ena krogla je šla zdravniku skozi hrbet, druga ga je zadela v vrat, ena je šla skozi vrata in je le čudno da ni zadela hišnice, ki je jedva trenutek prej prižgala svetilko, a ostale so obitale v vratih. Koj za tem je nadporočnik odklenil vrata in hotel pobegniti, a dohitel ga je stanodajalec zdravnikov nadučitelj Tischer, ki ga je šele izpustil, ko mu je nadporočnik tudi grozil z revolverjem. — Zdravnik je ves s krvjo oblit in opotekaje zbežal v sobo svojih stanodajalcev in prosil nadučiteljevo soprogo, naj mu prinese revolver, kar pa ta ni hotela. Zdravnik se je koj za tem vrnil opotekaje v svojo sobo, vzel iz miznice svoj službeni revolver, se vlegel na postelj in se ustrelil v srce. — Nadporočnik je šel sam na stražnico, oddal svoj meč in svoj revolver ter dejal: »Poglejte me! Nisem niti najmanj blazen, a vendar sem ravnokar ustrelil svojega brata, vojaškega zdravnika!« Aretaciji se je mirno udal in na vprašanje, zakaj da je to storil, odgovoril samo: »Prvič sem pomiril, šestkrat na slepo ustrelil. Ne vem če še živi, a želel bi, da ga nikdar več ne vidim!« Kmalu za tem je došla pozvana oficirska patrulja in ga odvedla. — Zdravnik je bil po lastnem strelu takoj mrtev. Predno je odhaval v svojo sobo, je prosil stanodajalce, naj mater, ki stanuje v Gradcu, kolikor možno previdno obvestijo. Mož je čutil, da je z življenjem konec in si prihranil težke muke trpljenja. O njegovem bratu nadporočniku pa trdi, da je že opotekano kazal neko zmedenost, zlasti odkar je zadnjič padel raz konja, ki ga je tudi po glavi udaril. Isto nesrečo je imel že tudi popreje opotekano. Nadporočnik se dosledno brani izjaviti vzrok svojega dejanja. Ta slučaj je gotovo nekaj izrednega, kajti le dvoje je mogoče: Zločin iz masčevalnosti — ali pa čim blazneža. Jeli bilo kaj med bratoma ali ne, danes še nihče ne ve.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložil znaniko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Moderce, iz prošle sezone v vseh velikostih in cenah prodaja za polovično ceno modna trgovina P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Zlahtne rake, vsako množino, se kupi celo sezijo. Ponudbe na »Anončno ekspedicijo« v Ljubljani.

Stavbni, umetni in konstrukcijski ključavničar Ivan Meglič, v Ljubljani, Prule 6, sprejme takoj 3 vaje in se priporoča sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. V zalogi ima fino izdelana, patentirana kurilna vratica za peči in štedilnike.

Proda se po ceni, skoraj čisto nova popleskana streha, za vrtno utico (lopo). Ogleda se je lahko v vili Cesta na Rožnik št. 5.

Mašinist (izurjeni monterji ali ključavničarji, zmožni vseh tovarniških popravil imajo prednost) in korespondentinja, zmožna slovenske, nemške in italijanske, kakor tudi slovenske in nemške steno-grafije, samostojna starčija moč, se sprejmeta takoj. — Plače po dogovoru. Ponudbe: poštni predal 54, Ljubljana.

Strojinik jako vesten in pošten išče službe v mestu ali na deželi. Pismene ponudbe pod strojinik na anončno ekspedicijo Ljubljana.

KORESPONDENCA.

Slavka ako hočete, dvignite pismo!

»Mijo« odpisala, vzdignite pismo. »Slavka«.

Išče se ženska konjskega gnoja

vprašanja na: OROSLAV DOLENC, Ljubljana, Wolfova ulica št. 10.

Senzacionalna naravna prikazn 20. stoletja!!!

Opozorjam na to, da ne delam s tem nikomur plačano reklamo, kakor se v stičnih slučajih zgodi, marveč poročam vsakomur popolnoma brezplačno, kako sem svojo dolgoletno, težko

plučno bolezen naduho in voslovski kašelj popolnoma ozdravila. — To domače sredstvo lahko vsakomur poceni preskrbim. Blagovolite poslati kuverto in znamko za odgovor. — Gospa B. Kolenska, Vrbovice pri Pragi, Češko.

Sveže pivo

najfinejše dvojno marčno belo in črno (Bockbier), belo 1/2 litra vrček po 20 v, steklenice 1/2 lit. čez ulico ravno tako 20 v. Črno pa v steklenicah po 24 v. Dobi se tudi dobro vino, gorka in mrzla jedila. Na razpolago so cenjenim gostom v popoldanskih urah, vozovi za vožnjo v mesto in okolico.

ANTON MAVER,

posestnik in restavratel hotel »Vega«, Sp. Šiška 26.

Le d

poceni se dobi tu in v Ljubljani, Metelkova ulica šte. 13.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

Podjetje

zvezdnih tkanin »HERMES«

v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5

I. nadst. opje prodaja vsako sredo in soboto

ostanke

raznega oblačilnega blaga za polovične cene. Ostanke pošiljamo v kraje, kjer nimamo z trgovci zveze tudi po pošti!

Zahtevajte cenik!

Enonadstropna trdno zidana

hiša

s poslopjem v dvorišču in vrtom za zelenjavo se proda pod zelo ugodnimi pogoji z ali brez zemljišča in gozda. Hiša stoji na ugodnem prostoru glavnega trga v mestu Šoštanj ter je pripravna za vsako obrt ali večjo trgovino. Več pove Posojilnica v Šoštanju.

J. Zamljen
čevljarski mojster
v Ljubljani, Gradišče št. 4
izvršuje vsa čevljarska dela do najfinejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.
Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera poslan čevlj.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 (zraven pošte)

priporoča nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah.

Točna in solidna postrežba!

Brzjavaj na VIKTOR BAJT, Ljubljana.

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene!
Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vogal Geppa)

se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD Ljubljana, Prešernova ul.

se priporoča cenjenim damam.

Najmodernejši stanniki.

Žalno klobuki.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

VELIKI OKASIJSKI TEDEN!

Za gornja in spodnja krila.

Ogromna zaloga od najenostavnejše do najmodernejše fasone, po čudovito nizkih cenah.

Pariške modele in konfekcijo za dame, deklice, gospode in deške priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

Telefon 132.